

**NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
*Služba za epidemiologiju***

**TEACHING INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH FOR THE OSIJEK-BARANJA COUNTY
DEPARTMENT OF EPIDEMIOLOGY**

31000 Osijek, Drinska 8, telefon 031 225 700, telefax 031 206 870, nzjz-os@zzjosijek.hr

**PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI**
(*NATURAL CHANGE IN POPULATION IN THE OSIJEK-BARANJA COUNTY, 2022*)

Autor:

*Nikola Kraljik, dr.med.
specijalist javnog zdravstva*

*Grafička priprema:
Željko Vajak, prof*

www.zzjosijek.hr

OSIJEK, SRPANJ 2023. GODINE

STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osječko-baranjska županija prostire se na 4.149 km², obuhvaća sedam gradova i trideset pet općina. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine Osječko-baranjska županija ima 259.481 stanovnika (169.654 u gradovima i 89.827 u općinama). Od ukupnog broja stanovnika 48% je muškaraca i 52% žena, kao što je i u Hrvatskoj.

U odnosu na popis 2011. godine broj stanovnika u Županiji se smanjio za 14,9% (u gradovima za 12,5%, a u općinama za 19,1%), što je više nego u Hrvatskoj, gdje se broj stanovnika smanjio za 9.3%. (Tablica 1)

Prema popisu stanovništva Osječko-baranjska županija je na dan 31. kolovoza 2021. godine imala ukupno 259.481 stanovnika, od toga 134.498 žena i 124.983 muškaraca.

Rođeni

U 2022. godini zabilježen je pad broja živorođene djece (2.153) u odnosu na prethodnu godinu za 8,5%, tj. rođeno je 194 djece manje nego u 2021. (2.352). Od ukupno 2.164 rođene djece u 2022. godini, rođeno je 2.153 živorođene djece i 11 mrtvorodne djece.

Stopa nataliteta (živorođeni na 1 000 stanovnika) u 2022. iznosila je 8,3 što je manje nego li u Hrvatskoj u 2022. (8,7). (Tablica 2)

Umrli

U 2022. zabilježen je pad broja umrlih osoba (4.069), u odnosu na prethodnu 2021. godinu (4.619), tj. umrlo je 550 osoba manje ili 11,9%.

Stopa mortaliteta (umrli na 1 000 stanovnika) u 2022. iznosila je 7 što je nešto više od stope u Hrvatskoj koja je u 2022. iznosila 6.

U 2022. umrlo je 8 dojenčadi, odnosno 0,20% od ukupnog broja umrlih. Od ukupnog broja umrle dojenčadi 4 ili 50,0% umrlo je u prvim danima života, tj. od 0 do 6 dana starosti.

Stopa umrle dojenčadi (broj umrle dojenčadi na tisuću živorođenih) u 2022. iznosila je 3,7 što je manje u odnosu na 2021. godinu (5,1) i manje nego u Hrvatskoj u 2022. godini (4,1). (Tablica 2)

Najmanja stopa umrle dojenčadi u 2022. godini bila je u Primorsko-goranskoj županiji (1,6), a najveća u Požeško-slavonskoj županiji (12,4).

Stopa prirodnog prirasta u 2022. bila je u Osječko-baranjskoj županiji negativna i iznosila je -7,4 (-1.916 osoba) tako da je zabilježen negativan prirodni prirast stanovništva u 7 gradova i 34 općine. Jedino je općina Donja Motičina zabilježila minimalni pozitivan prirodni prirast. (Tablica 2 i Slika 3.)

Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio 52,9.

Stopa prirodnog prirasta u 2022. bila je u Republici Hrvatskoj negativna i iznosila je -6,0 (-23 096 osoba). Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio 59,5.

U svim županijama bio je negativan prirodni prirast. Najveća razlika između broja rođenih i umrlih u 2022. godini bila je u Primorsko-goranskoj županiji (-2186) uz vitalni indeks od 46,4. (Tablica 2 i 3)

Sklopljeni brakovi

U 2022. godini sklopljeno je u Osječko-baranjskoj županiji 1.411 brakova. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1 000 stanovnika) u 2022. iznosila je 5,4.

U Hrvatskoj je u 2022. sklopljeno 18.074 brakova. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1 000 stanovnika) u 2022. iznosila je 4,6.

Razvedeni brakovi

U 2022. godini u Osječko-baranjskoj županiji bilo je 401 pravomoćno razvedenih brakova.

Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1 000 stanovnika) iznosila je 1,5.

Broj razvedenih brakova na 1 000 sklopljenih u Osječko-baranjskoj županiji u 2022. godini iznosio je 284,2.

U 2022. godini u Hrvatskoj je bilo 4.808 pravomoćno razvedenih brakova. Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1 000 stanovnika) iznosila je 1,2.

Broj razvedenih brakova na 1 000 sklopljenih u Hrvatskoj 2022. iznosio je 266,0.

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Tablica 1.
STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO GRADOVIMA I OPĆINAMA– POPIS 2021.GODINE

	Popis 2021.	Popis 2011.	Razlika 2021.-2011.	
	ukupno	ukupno	broj	%
REPUBLIKA HRVATSKA	3.888.529	4.284.889	-396.360	-9,3
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	259.481	305.032	-45.551	-14,9
GRADOVI	169.654	193.964	-24.310	-12,5
Beli Manastir	8.053	10.068	-2.015	-20,0
Belišće	8.884	10.825	-1.941	-17,9
Donji Miholjac	8.063	9.491	-1.428	-15,0
Đakovo	23.687	27.745	-4.058	-14,6
Našice	14.336	16.224	-1.888	-11,6
Osijek	96.848	108.048	-11.200	-10,4
Valpovo	9.783	11.563	-1.780	-15,4
OPĆINE	89.827	111.068	-21.241	-19,1
Antunovac	3.435	3.703	-268	-7,2
Bilje	4.771	5.642	-871	-15,4
Bizovac	3.742	4.507	-765	-17,0
Čeminac	2.502	2.909	-407	-14,0
Čepin	9.733	11.599	-1.866	-16,1
Darda	5.464	6.908	-1.444	-20,9
Donja Motičina	1.338	1.652	-314	-19,0
Draž	1.974	2.767	-793	-28,7
Drenje	2.155	2.700	-545	-20,2
Đurđenovac	5.362	6.750	-1.388	-20,6
Erdut	5.534	7.308	-1.774	-24,3
Ernestinovo	1.956	2.189	-233	-10,6
Feričanci	1.734	2.134	-400	-18,7
Gorjani	1.241	1.591	-350	-22,0
Jagodnjak	1.504	2.023	-519	-25,7
Kneževi Vinogradi	3.399	4.614	-1.215	-26,3
Koška	3.193	3.980	-787	-19,8
Levanjska Varoš	776	1.194	-418	-35,0
Magadenovac	1.583	1.936	-353	-18,2
Marijanci	1.953	2.405	-452	-18,8
Petlovac	1.885	2.405	-520	-21,6
Petrijevci	2.483	2.870	-387	-13,5
Podgorač	2.467	2.877	-410	-14,3
Podravska Moslavina	959	1.202	-243	-20,2
Popovac	1.465	2.084	-619	-29,7
Punitovci	1.574	1.803	-229	-12,7
Satnica Đakovačka	1.790	2.123	-333	-15,7
Semeljci	3.569	4.362	-793	-18,2
Strizivojna	2.024	2.525	-501	-19,8
Šodolovci	1.224	1.653	-429	-26,0
Trnava	1.262	1.600	-338	-21,1
Viljevo	1.627	2.065	-438	-21,2
Viškovci	1.504	1.906	-402	-21,1
Vladislavci	1.647	1.882	-235	-12,5
Vuka	998	1.200	-202	-16,8

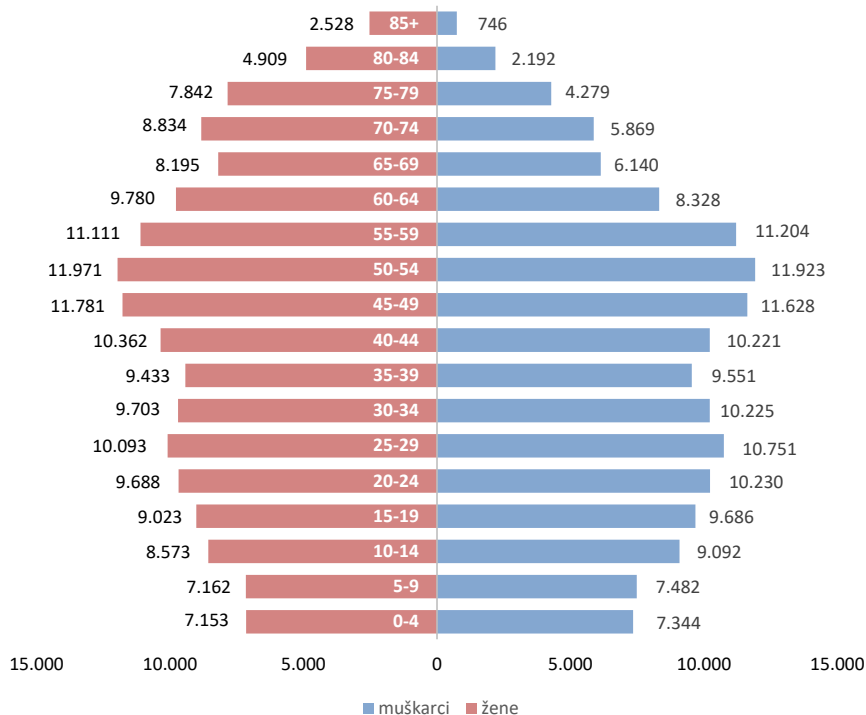
Izvor podataka:

Popis stanovništva 2011.

Popis stanovništva 2021.

Slika 1.

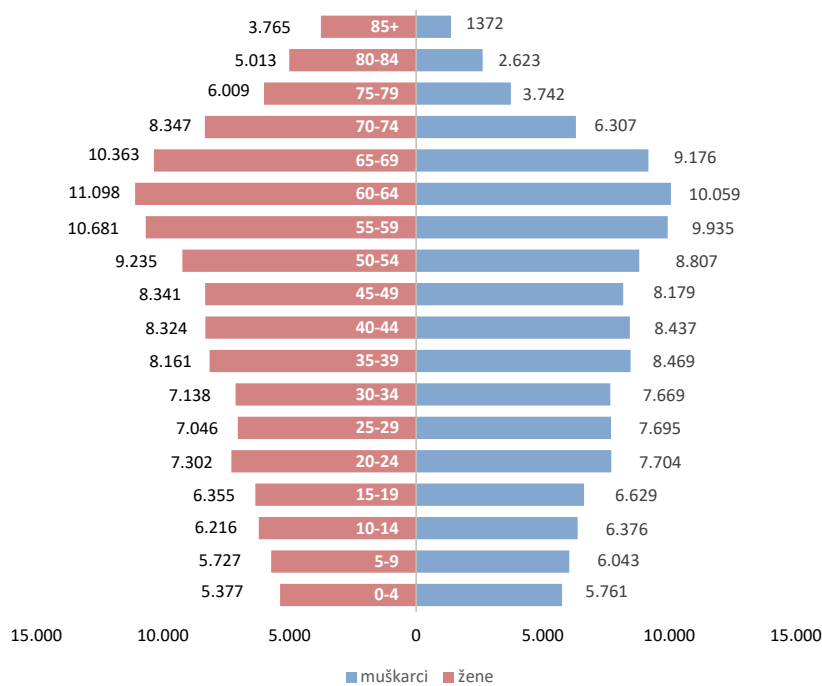
STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2011.GODINE

Izvor podataka: popis stanovništva 2011. godine

Slika 2.

STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2021.GODINE

Izvor podataka: popis stanovništva 2021. godine

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

Tablica 2.

VITALNO-STATISTIČKI DOGAĐAJI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

	Živorodeni (Live births)	Mrtvorodeni (Stillbirths)	Umrli Deaths	prirodni prirast (Natural increase)	Vitalni indeks Vital index	Umrli dojenčad Infant deaths			Brakovi Marital statistics		Stopa na 1000 stanovnika ¹⁾		
					(živorodeni na 100 umrlih)	ukupno	0-6 dana	stopa na 1000 živorodnih	sklopljeni	razvedeni	živorodeni	umrli	prirodni prirast
REPUBLIKA HRVATSKA	33.883	144	56.979	-23.096	59,5	139	86	4,1	18.074	4.808	8,7	14,7	-5,9
OSJ.-BAR. ŽUPANIJA	2.153	11	4.069	-1.916	52,9	8	4	3,7	1.411	401	8,3	15,7	-7,4
GRADOVI	1.394	7	2.528	-1.134	55,1	7	4	5,0	876	291	8,2	14,9	-6,7
Beli Manastir	71		156	-85	45,5			0,0	39	14	8,8	19,4	-10,6
Belišće	89		134	-45	66,4			0,0	45	11	10,0	15,1	-5,1
Donji Miholjac	62		130	-68	47,7	1		16,1	38	8	7,7	16,1	-8,4
Đakovo	223	2	347	-124	64,3	1		4,5	148	25	9,4	14,6	-5,2
Našice	151	1	215	-64	70,2	2	2	13,2	82	26	10,5	15,0	-4,5
Osijek	729	4	1.405	-676	51,9	3	2	4,1	479	194	7,5	14,5	-7,0
Valpovo	69		141	-72	48,9			0,0	45	13	7,1	14,4	-7,4
OPĆINE	759	4	1.541	-782	49,3	1	0	1,3	535	110	8,4	17,2	-8,7
Antunovac	31		49	-18	63,3			0,0	20	9	9,0	14,3	-5,2
Bilje	39	2	62	-23	62,9			0,0	16	5	8,2	13,0	-4,8
Bizovac	34		67	-33	50,7			0,0	21	5	9,1	17,9	-8,8
Čeminac	34		40	-6	85,0			0,0	15	3	13,6	16,0	-2,4
Čepin	70		119	-49	58,8			0,0	64	13	7,2	12,2	-5,0
Darda	47		90	-43	52,2			0,0	35	13	8,6	16,5	-7,9
Donja Motičina	17		11	6	154,5			0,0	7		12,7	8,2	4,5
Draž	16		53	-37	30,2			0,0	7	5	8,1	26,8	-18,7
Drenje	12		45	-33	26,7			0,0	16		5,6	20,9	-15,3
Durdenovac	43		93	-50	46,2			0,0	34	7	8,0	17,3	-9,3
Erdut	30	1	102	-72	29,4			0,0	34	12	5,4	18,4	-13,0
Ernestinovo	17		27	-10	63,0			0,0	11	1	8,7	13,8	-5,1
Feričanci	15		34	-19	44,1			0,0	9		8,7	19,6	-11,0
Gorjani	6		35	-29	17,1			0,0	5	1	4,8	28,2	-23,4
Jagodnjak	16		25	-9	64,0			0,0	9	4	10,6	16,6	-6,0
Kneževi Vinogradi	23		73	-50	31,5			0,0	21	7	6,8	21,5	-14,7
Koška	30		40	-10	75,0			0,0	21	3	9,4	12,5	-3,1
Levanjska Varoš	6		25	-19	24,0			0,0	4		7,7	32,2	-24,5
Magadenovac	7		35	-28	20,0			0,0	8	1	4,4	22,1	-17,7
Marijanci	18		29	-11	62,1			0,0	11		9,2	14,8	-5,6
Petlovac	13		37	-24	35,1			0,0	11	2	6,9	19,6	-12,7
Petrijevci	15		49	-34	30,6			0,0	8	7	6,0	19,7	-13,7
Podgorač	30	1	53	-23	56,6			0,0	16	5	12,2	21,5	-9,3
Podravska Moslavina	9		21	-12	42,9			0,0	1		9,4	21,9	-12,5
Popovac	11		33	-22	33,3			0,0	11		7,5	22,5	-15,0
Punitovci	19		21	-2	90,5	1		52,6	6	1	12,1	13,3	-1,3
Satnica Đakovačka	18		24	-6	75,0			0,0	10	2	10,1	13,4	-3,4
Semeljci	39		44	-5	88,6			0,0	29	2	10,9	12,3	-1,4
Strizivojna	19		42	-23	45,2			0,0	14		9,4	20,8	-11,4
Šodolovci	10		28	-18	35,7			0,0	9		8,2	22,9	-14,7
Trnava	8		22	-14	36,4			0,0	8	1	6,3	17,4	-11,1
Viljevo	17		38	-21	44,7			0,0	15		10,4	23,4	-12,9
Viškovci	14		29	-15	48,3			0,0	9		9,3	19,3	-10,0
Vladislavci	14		31	-17	45,2			0,0	9		8,5	18,8	-10,3
Vuka	12		15	-3	80,0			0,0	11	1	12,0	15,0	-3,0

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 20. SRPNJA 2023.; STAN-2023-1-1 <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58059>

1) Stope su izračunate na temelju Popisa 2021.

Slika 3.

PRIRODNI PRIRAST STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2022. GODINI

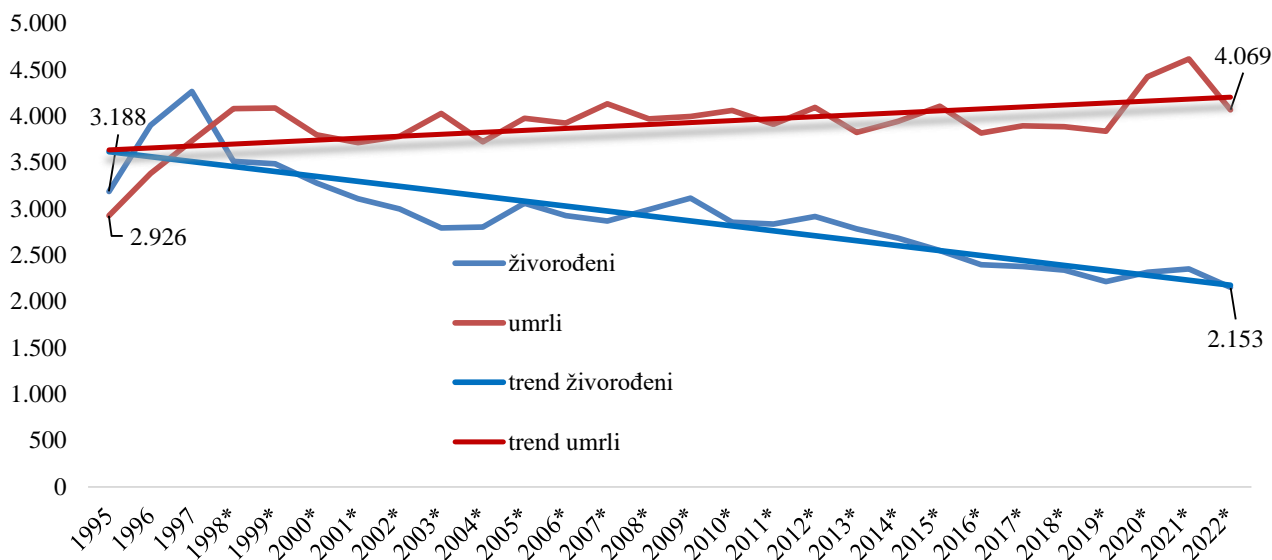
Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 20. SRPNJA 2023.; <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58059>

Obrada podataka Nikola Kraljik, dr med spec javnog zdravstva, Služba za epidemiologiju NZZJZ Osječko-baranjske županije, 2023.

Slika 3a

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI OD 1995. DO 2022. GODINE

Više od gotovo dva i pol desetljeća Osječko-baranjsku županiju možemo ubrojiti u nisko-natalitetne županije, čija je stopa rađanja 7-9 na 1.000 stanovnika, a stopa smrtnosti se kreće oko 12-17/1.000 stanovnika. Od 1995. godine bilježimo više umrlih nego rođenih, odnosno „prirodni pad“ stanovništva (slika 3a i tablica 2).

Napomena: * Od 1998.-2022. u živorođene i umrle se ubraja stalno stanovništvo

i svi koji imaju prebivalište na području RH jednu godinu ili dulje, prema EUROSTAT metodologiji

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 20. SRPNJA 2023.; <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58059>

Obrada podataka: Nikola Kraljik, dr. med., spec. javnog zdravstva, Služba za epidemiologiju NZZJZ OBŽ 2023.

Prirodno kretanje stanovništva RH po županijama u 2022. godini

Na 100 umrlih u RH ukupno je 59,5 živorođenih. U svim županijama zabilježen je negativan prirodni prirast i u 2022. godini (tablica 3.). Najniži vitalni indeks, od samo 39,8 živorođenih na 100 umrlih, zabilježen je u Karlovačkoj županiji, a nakon nje slijede Ličko-senjska (40,5 živorođenih na 100 umrlih), Sisačko-moslavačka županija (42,0 živorođenih na 100 umrlih) i Virovitičko-podravska (44,9 živorođenih na 100 umrlih).

Najveća razlika između broja rođenih i umrlih u 2022. godini je u Primorsko-goranskoj županiji (-2.186) uz vitalni indeks od 46,4. Razlika iznad 1.000 umrlih u odnosu na živorođene zabilježena je u još 10 županija. (tablica 3.)

Tablica 3.
ŽIVOROĐENI, MRTVOROĐENI, UMRLI, PRIRODNO KRETANJE I VITALNI INDEKS PO ŽUPANIJAMA U 2022. GODINI

Županija	Živorodeni	Mrtvorodeni	Umrli	Prirodno kretanje	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
Grad Zagreb	7.456	24	9.636	-2180	77,4
Zagrebačka	2.726	10	3.836	-1.110	71,1
Krapinsko-zagorska	1.066	4	1.883	-817	56,6
Sisačko-moslavačka	1.084	8	2.583	-1499	42,0
Karlovačka	792	4	1.990	-1198	39,8
Varaždinska	1.295	12	2.327	-1032	55,7
Koprivničko-križevačka	884	5	1.746	-862	50,6
Bjelovarsko-bilogorska	969	4	1.695	-726	57,2
Primorsko-goranska	1.891	6	4.077	-2186	46,4
Ličko-senjska	357	3	881	-524	40,5
Virovitičko-podravska	541	2	1.206	-665	44,9
Požeško-slavonska	564	3	1.071	-507	52,7
Brodsko-posavska	1.130	2	2.064	-934	54,7
Zadarska	1.497	6	2.288	-791	65,4
Osječko-baranjska	2.153	11	4.069	-1916	52,9
Šibensko-kninska	835	1	1.704	-869	49,0
Vukovarsko-srijemska	1.206	3	2.390	-1184	50,5
Splitsko-dalmatinska	3.799	23	5.645	-1846	67,3
Istarska	1.527	4	2.917	-1390	52,3
Dubrovačko-neretvanska	1.051	3	1.486	-435	70,7
Međimurska	1.060	6	1.485	-425	71,4
Hrvatska	33.883	144	56.979	-23096	59,5

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 20. SRPNJA 2023.; <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58059>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvor podataka o rođenim i umrlim osobama te sklopljenim brakovima jesu državne matice rođenih, umrlih i vjenčanih koje vode matičari za svako matično područje.

Živorodenim se djetetom smatra svako dijete koje pri rođenju diše i pokazuje druge znakove života kao što su kucanje srca, pulsiranje pupčane vrpce i nedvojbeno kretanje voljnih mišića. Ako dijete ubrzo nakon poroda umre, najprije se registrira kao živorođeno, a zatim kao umrlo dojenče.

Mrtvorodenim se smatra dijete rođeno, odnosno izvađeno iz tijela majke bez ikakvih znakova života, tj. ako nije disalo niti pokazivalo neki drugi znak života, a nošeno je dulje od 22 tjedna trudnoće te je imalo 500 grama ili više porodne težine. Izbacivanje mrtvog ploda koji je nošen manje od 22 tjedna trudnoće te je imao 499 grama ili manje porodne težine smatra se pobačajem (abortusom), bez obzira na to je li riječ o spontanom ili namjernom prekidu trudnoće, i ne registrira se u državnim maticama niti se ti podaci iskazuju u ukupnom broju mrtvorodenih.

Umrli je svaka živorođena osoba kod koje je nastupio trajni prestanak svih vitalnih funkcija.

Umrlom dojenčadi smatraju se djeca koja su umrla prije navršene prve godine života.

Prirodni prirast jest razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba.

Sklopljeni brak jest zakonom uređena životna zajednica žene i muškarca.

Razvedeni brak jest pravomoćnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica.

***MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.***
